

Nový autorský zákon a rozvoj obchodu

Marián Kropaj¹

The New Copyright Act and Trade Development

Abstract

The author pays attention to the importance of copyright for business and trade. He analyzes the crisis phenomena in copyright in the dynamics of rapid scientific and technological developments of the last decade. The Act. 185/2015 Coll. Copyright Act, as amended, is brought in this context. The author highlights the most important news in our copyright from 1.1.2016 and he is considering the potential impact on the wider socio-economic environment.

Key words

Copyright, a new law, intellectual property, business development

JEL Classification: K12, K19

Úvod

Autorské právo býva predmetom rôznych diskusií. Týka sa nielen umelcov, vedcov a technikov. Vzhľadom na potrebu legislatívneho riešenia autorskoprávných otázok súvisiacich s procesom duševnej tvorivej činnosti jej venujú pozornosť aj právnici, politici, ekonómovia, predstavitelia sociálnej etiky, ktorí nevyhnutne chápu ekonomické kategórie aj v morálnych súvislostiach. Všetci, nielen legislatívci a politici, majú právo diskutovať nad optimálnym – spravodlivým a slušným – nastavením právnej úpravy v tejto oblasti tak, aby bola stimulovaná duševná tvorivá činnosť.

Právna úprava má umožniť a podporiť vznik duševného vlastníctva – autorského práva a priemyselných práv na Slovensku a jeho neskoršie ekonomické zhodnotenie aj za hranicami Slovenskej republiky. Skúmanie rôznorodých aspektov a prístupov k riešeniu tejto problematiky treba vždy privítať. Prijatiu právneho predpisu, resp. zmeny existujúceho by vždy mala predchádzať široká interdisciplinárna, ba až multidisciplinárna diskusia. Až po jej uskutočnení môže byť vytvorená dostatočná báza na legislatívne zakotvenie aktuálne najlepšieho riešenia. Zahraničná legislatíva ponúka množstvo inšpiratívnych vzorov. Treba predovšetkým vždy hľadať najoptimálnejšiu právnu úpravu najlepšie vyhovujúcu národným špecifickým podmienkam, samozrejme so zreteľom na európske a medzinárodné záväzky. Slovenská republika nemusí len pasívne prijímať hotové cudzie vzory, ktoré môžu byť v rôznej miere inšpirujúce, ale nevychádzajú z našich vlastných podmienok. Slovenská republika môže vlastným pričinením vytvárať kvalitné právo a myšlienkovu inšpirovať zahraničie. V dnešnej uponáhľanej dobe však k tomu často nezostáva čas a následky pre spoločnosť sú často žalostné. Nekvalitná právna

¹ JUDr. Mgr. Marián Kropaj, PhD.; Ekonomická univerzita v Bratislave, Obchodná fakulta, Katedra obchodného práva, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava; E-mail: marian.kropaj@gmail.com

úprava a nutnosť hľadania permanentnej zmeny. Aj to je charakteristická črta súčasného postmoderného myslenia.

Výsledky autorskej tvorby majú v trhovom hospodárstve a obchode mimoriadny význam. Vo vzťahoch týkajúcich sa autorského práva sa kumulujú všetky najnovšie výtobytky z vedecko-technického vývoja. Schopnosť využívať najnovšie vedecko-technické novinky je rozhodujúca pre hospodársky rozvoj a zásadným spôsobom podmieňuje úspešnosť podnikateľa v trhovej súťaži. Vznik a vývoj autorského práva podmieňovali rôzne fenomény (kníhtlač, fotografia, nemý film, fonograf, zvukový film, telegraf, rozhlas a televízia, reklama atď.)

Príspevok sa zameriava najmä na priblíženie základnej aktuálnej slovenskej autorskoprávnej úpravy, pričom významné mimoprávne súvislosti z dôvodu striktné vymedzeného rozsahu príspevku nateraz ponecháva bez dôkladnejšej analýzy. Cieľom príspevku je bližšie analyzovať vybrané ustanovenia nového zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov a súčasne uvažovať aj nad praktickými dôsledkami novej legislatívy na podnikanie a obchod.

1 Metodika práce

Predkladaný článok je z hľadiska použitých metód spoločenskovedným, teoretickým príspevkom. Pri jeho spracovaní boli použité všeobecné vedecké metódy, najmä analýza a syntéza, ďalej metóda indukcie a dedukcie, metóda abstrakcie, metóda porovnávania a metóda zovšeobecňovania. Autor k dosahovaniu cieľov využíva najmä analytickú a komparatívnu metódu.

2 Dôvody prijatia novej autorskoprávnej úpravy

Zámer prijať novú právnu úpravu v oblasti autorského práva vyplynul z povinnosti transponovať viaceré európske smernice do vnútroštátneho práva a aj ako reakcia na podnety z aplikačnej praxe. Nový autorský zákon je už v poradí štvrtý platný a účinný na našom území po roku 1989.²

² Rozvoj autorského práva v modernom ponímaní podnietil najmä Gutenbergov vynález kníhtlače. Za prvý autorský zákon sa považuje anglický Štatút kráľovnej Anny z roku 1709. Prvý autorský zákon bol prijatý na našom území v roku 1884. Išlo o zák. č. XVI/1884 o autorskom práve. Po vzniku ČSR bol prijatý zákon č. 218/1926 Zb. z a n. z 24. novembra 1926 o pôvodcovskom práve na literárne, umelecké a fotografické diela (autorský zákon), ktorý platil aj v období Slovenskej republiky v rokoch 1939 až 1945. Stimulom pre rozvoj teórie autorského práva bol zákon č. 115/1953 Zb. o autorskom práve (autorský zákon). Zákon č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon) sa všeobecne považoval za jeden z najprogressívnejších vtedajších autorských zákonov na svete. V nových spoločensko-ekonomických podmienkach bola prijatá prvá novela autorského zákona č. 89/1990 Zb., ktorá reagovala na zmeny sprevádzané začiatkami ponovembrového vývoja (pozri zákon č. 247/1990 Zb.). Ďalší v poradí bol zákon č. 383/1997 z. z. Autorský zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa Colný zákon v znení neskorších predpisov. Nahradený bol zákonom č. 618/2003 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon). S účinnosťou od 1.1.2016 vstúpil do použitia zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon, ktorý bol novelizovaný s účinnosťou od 1.7.2016 v súvislosti s rekodifikáciou civilného procesného práva v Slovenskej republike. Podrobne k právnym a mimoprávnym interdisciplinárnym súvislostiam práva duševného vlastníctva a osobitne autorského práva pozri Svidroň, 2009, s. 27 – 137.

Ako vyplynulo zo všeobecnej časti dôvodovej správy k Autorskému zákonu č. 185/20015 Z. z. (ďalej aj AZ) hlavným dôvodom potreby vypracovania a prijatia novej autorskoprávnej zákonnej úpravy bola výrazná zmena týkajúca sa masového používania autorských diel a iných predmetov ochrany na internete, ktorú prinieslo najmä posledné desaťročie. Celkový rozvoj informačnej spoločnosti nastolil nové otázky. Malo dôjsť k nistote na strane autorov (ako aj výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov, vysielateľov a zhotoviteľov databáz), podnikateľov a používateľov, ale aj k pochybnostiam o samotnom význame a rozsahu autorskoprávnej ochrany.

Dôvodová správa poukázala na krízové javy v oblasti autorského práva, keď platná autorskoprávna úprava obsahuje rozsiahly katalóg práv autorov a iných nositeľov práv, no na druhej strane rozvojom digitálneho prostredia autori a iní nositelia práv fakticky stratili možnosť kontrolovať každé používanie svojich diel a iných predmetov ochrany a zabrániť prípadnému neoprávnenému používaniu. Masové využívanie internetu, rozšírenie reprografie, zvukových a zvukovoobrazových nosičov, satelitné vysielanie, káblová televízia atď. prakticky vylučuje možnosť, aby tvorca – jednotlivec mohol každé použitie svojho diela účinne sledovať a sám si strážiť svoje práva. Používatelia sa často dostávajú do situácie, keď sa neúmyselne (a niekedy dokonca nevyhnutne) stávajú porušovateľmi autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom.

Nová právna úprava mala zároveň odstrániť výrazný problém aj pre tzv. internetovú ekonomiku, keďže podľa názoru predkladateľa (Ministerstvo kultúry SR) nezohľadňovala požiadavky týkajúce sa ochrany a používania autorských diel a iných predmetov ochrany na internete. Podľa dôvodovej správy ďalšími súvisiacimi problémovými oblasťami (ktorých dynamika a rozvoj sú závislé od tvorby a jej výsledkov) sú napríklad vzdelávanie, umenie či verejný sektor. V nich tiež dochádza k zásadným posunom pri nakladaní s autorskými dielami a inými predmetmi ochrany (napríklad v súvislosti s otvorenými zdrojmi vzdelávania, opakovaným používaním informácií verejného sektora, používaním autorských diel galériami, knižnicami, múzeami, archívmi atď.).

Cieľom novej právnej úpravy malo byť zabezpečenie efektívnejšieho výkonu práv autorom a iným nositeľom práv v rámci stanovených európskym a medzinárodným právom. Právna úprava nemá predstavovať prekážku pre šírenie kultúry, vzdelania a výsledkov výskumu a vývoja či pre rozvoj internetovej ekonomiky alebo podporu tvorivosti.

Prijatie novej právnej úpravy podľa predkladateľa malo za cieľ nepriamo prispieť aj k zvýšeniu konkurencieschopnosti Slovenskej republiky prostredníctvom vytvorenia vitálneho rámca na podporu inovácií a investícií do sektora kreatívneho priemyslu s vysokou pridanou hodnotou. Napokon, ako sa uvádza v dôvodovej správe množstvo inovácií a iných výsledkov technickej tvorivej činnosti je do momentu získania ochrany prostredníctvom systému práv priemyselného vlastníctva (patenty, dizajny, úžitkové vzory, atď.) chránených „iba“ prostredníctvom autorského práva, ako napr. parciálne výsledky výskumu a vývoja a pod. „*Autorskoprávna ochrana tak zohráva zásadnú úlohu v rámci systému ochrany duševného vlastníctva, ktorý je základným kameňom a „výrobným“ priestorom pre spoločnosť a ekonomiku, ktorú označujeme ako „vzdelanostnú“, „informačnú“ či „vedomostnú“*“³ Podľa dôvodovej správy len takéto spoločensko-ekonomické usporiadanie ponúka zásadné alternatívy pre obnovu a rozvoj hospodárstva postaveného na akcente kultúry ako základu na budovanie zdravých a dlhodobu udržateľných

³ Pozri dôvodovú správu k Autorskému zákonu č. 185/2015 Z. z. Dostupné 25.10.2016 na <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5446>.

štruktúr spoločnosti a ukazovateľa kvality života občanov a obyvateľov Slovenskej republiky. Dôvodová správa uvádza okolnosti potreby prijatia nového autorského zákona. V súčasnosti dochádza k rýchlemu rozvoju medzinárodných i vnútroštátnych štandardov slúžiacich na vymožitelnosť autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, čo podporujú najmä dva rozhodujúce faktory. Prvým je pokrok v technologickej oblasti a príchod nových digitálnych technológií, ktoré umožňujú tvorbu a používanie diel (napr. tzv. výpočtové mračná, resp. cloud computing) vrátane vyhotovovania ich rozmnoženín, ako aj akýchkoľvek ďalších výtvorov existujúcich v digitálnej podobe bez ohľadu na to, či sú tieto diela alebo výtvary chránené autorským právom a právami súvisiacimi s autorským právom alebo nie. Druhým faktorom, ktorý treba brať v súvislosti s ochranou a vymožitelnosťou autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom do úvahy, je nárast ekonomickej hodnoty a dôležitosti tovarov a služieb chránených autorským právom a právami súvisiacimi s autorským právom v trhovej ekonomike. Navyše ochrana autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom a duševného vlastníctva ako celku dokáže jednoznačne zabezpečiť nielen rast pracovných miest, ale aj podporiť investície, zvýšiť hodnotu produktov a tiež zisky domácich, ako aj európskych spoločností.⁴

Ambíciou predkladateľa nového autorského zákona bolo poskytnúť dostatočnú mieru ochrany nositeľov práv a zároveň zabezpečiť rovnováhu medzi právami ich nositeľov na jednej strane a verejným záujmom na strane druhej. Nový autorský zákon rieši aj postupný presun používania predmetov ochrany a čiastočne aj tvorby do digitálnej sféry (fenomén internetu), ako aj následné využívanie digitálneho obsahu s osobitným zreteľom na ochranu autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom. Chce byť základným právnym predpisom v oblasti kultúry, ktorý zabezpečí vyváženú záujmov nositeľov práv, používateľov a širokej verejnosti.

V tejto súvislosti možno pripomenúť, že Ján Švidroň už vo svojej priekopníckej monografii *Tvorba a právo* predložil náčrt legislatívneho projektu „Zákonníka tvorby“, ktorý by komplexne upravil všetky občianskoprávne vzťahy osobnostno-tvorivostnej povahy – vznikajúce v spojitosti s tvorbou a spoločenským uplatňovaním jej právne kategorizovaných výsledkov – s primárnym zreteľom na osobnosť a záujmy tvorcov, s primeraným zreteľom na všetky ostatné spoločenské záujmy spojené s využívaním výsledkov tvorby (Švidroň, 1991, s. 282-285). Uvažoval o úprave umeleckej, vedeckej a technickej tvorby v jednom kódexe, čo sa javí po 25 rokoch od vyslovenia tejto tézy vzhľadom na neustále pokračujúci proces prelínania sa jednotlivých oblastí tvorby za ešte vhodnejšie ako vtedy. Švidroň vždy kládol najvyššiu hodnotu a uznanie tvorcovi (osobnostnoprávnu ochranu). Bez jeho duševnej tvorivej činnosti by nevzniklo žiadne dielo. Osobnostné práva tvorcu vyplývajú z jeho spätosti s tvorbou a majú byť dominantné aj neskoršom majetkovom zhodnotení jeho úsilia. Preto aj Švidroň s cieľom zdôrazniť hodnoty osobnosti tvorcu v jeho systéme práva duševného vlastníctva spojil autorské právo a právo výkonných umelcov s pôvodcovskými právami na vynález, úžitkový vzor, dizajn, topografiu polovodičového výrobku a vyšľachtenú odrodu do kategórie práv osobnostnomajetkovej povahy. Od výsledkov duševnej tvorivej činnosti odlíšil výlučné práva majetkovej povahy, ktoré nie sú výsledkom duševnej tvorivej činnosti. Do kategórie priemyselných a obchodných práv duševného vlastníctva zaradil práva rozhlasových a televíznych vysielateľov, práva výrobcov zvukových záznamov, práva výrobcov audiovizuálnych diel, práva zho-

⁴ tamže.

toviteľov databáz a práva majiteľov výlučných práv na výsledky tvorivej duševnej činnosti v oblasti tzv. priemyselných práv (t. j. majetkových práv na vynález, úžitkový vzor, dizajn, topografiu polovodičového výrobku, vyšľachtenú odrodu) a práva na označenia (obchodné meno, ochranná známka, označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov) (Švidroň, 2006, s.500-501).

Podľa dôvodovej správy k novému autorskému zákonu má nová právna úprava zabezpečiť rovnováhu medzi ochranou práv nositeľov práv a náležitým prístupom používateľov k chránenému obsahu. Nevyhnutne treba posilniť aj mieru vymožiteľnosti práv v prípade ich porušenia a zároveň zabezpečiť nositeľom práv aj širokej verejnosti primeranú kontrolu a dohľad nad organizáciami kolektívnej správy. Verejnosť má právo poznať efektívnosť finančných tokov v organizáciách kolektívnej správy. Nová právna úprava má zlepšiť štandardy riadenia a transparentnosti činnosti organizácií kolektívnej správy a zabezpečiť ich účinnejšiu kontrolu a zefektívnenie spravovania.

Podľa predkladateľa nový autorský zákon aktualizuje a precizuje viaceré doterajšie zákonné autorskoprávne definície a pojmy tak, aby bola zabezpečená správna aplikácia ustanovení autorského zákona v praxi a vyššia miera právnej istoty.

Pri komparovaní zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon a predchádzajúcej právnej úpravy obsahnutej v zákone č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) možno vnímať viacero zmien rôznej intenzity. Transponovaním smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o harmonizácii niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti došlo k zmene výnimiek a obmedzení, a to aj v kontexte súvisiacich procesov digitalizácie chránených obsahov. Zmeny nastali aj v zmluvnom autorskom práve. Rozšírila sa úprava hromadných licenčných zmlúv. Odstránila sa zmluva o vytvorení diela a zaviedla sa úprava diela na objednávku (§ 91). Boli zavedené nové zmluvné typy: rozšírená hromadná licenčná zmluva (§ 78 a nasl.) a multiteritoriálna licenčná zmluva na on-line použitie hudobných diel (§ 81). Podrobná pozornosť sa venuje audiovizuálnemu dielu (§ 82 a nasl.) a počítačovému programu (§ 87 a nasl.). Podrobne je rozpracovaná problematika tvorivých (vytvorených) a netvorivých (zhotovených) databáz.

3 Výsledky a diskusia

Pri podrobnejšom štúdiu novej právnej úpravy účinnej od 1.1.2016, resp. 1.7.2016 s dovtedajšou právnou úpravou obsahnutou v zákone č. 618/2003 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) (účinný do 31.12.2015) možno vnímať viaceré viac alebo menej výrazné zmeny. Nový autorský zákon č. 185/2015 Z. z. obsahuje 193 paragrafov, zatiaľ čo predchádzajúci autorský zákon mal 90 paragrafov. Dôvod možno vnímať najmä v transponovaní mnohých smerníc, predovšetkým Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2014).

V novom autorskom zákone je v súvislosti s autorskou tvorbou iné ponímanie pojmových znakov diela. Predchádzajúci autorský zákon v ust. § 7 vymedzil predmet autorského práva ako literárne a iné umelecké dielo a vedecké dielo, ktoré je výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti autora a následne uvádza demonštratívne výpočet najčastejších predmetov autorského práva. Nový autorský zákon v ust. § 3 vymedzuje predmet autorského práva ako dielo z oblasti literatúry, umenia alebo vedy, ktoré je jedinečným výsledkom tvorivej duševnej činnosti autora vnímateľným zmyslami, bez ohľadu na jeho podobu, obsah, kvalitu, účel, formu jeho vyjadrenia alebo mieru jeho dokončenia. V ďalších ustanoveniach sú definované niektoré druhy autorských diel. Zakotvenie pojmu jedinečnosti nevyplývalo z európskeho práva. V európskom kontexte sa používa pojem originálnosť. Pojem znamená nižšiu mieru duševnej tvorivej činnosti ako jedinečnosť.

Zničením veci, prostredníctvom ktorej je dielo vyjadrené, autorské právo k dielu nezaniká (ust. § 33 ods. 4). Toto ustanovenie bolo obsiahnuté aj predchádzajúcej právnej úprave. Zároveň platilo, že vlastník alebo iný užívateľ veci, ktorej prostredníctvom je dielo vyjadrené, nie je povinný udržiavať a chrániť vec pred zničením, ak nie je dohodnuté inak alebo ak z osobitného predpisu alebo z tohto zákona nevyplýva inak (ust. § 20 ods. 3 predchádzajúceho AZ). Podľa aktuálnej právnej úpravy je vlastník veci alebo iný užívateľ veci, prostredníctvom ktorej je dielo vyjadrené a ktorá je originálom diela umiestneným na verejnom priestranstve, povinný v primeranej lehote pred jej zničením alebo trvalým premiestnením informovať autora o zámere zničiť alebo trvalo premiestniť túto vec. Ak nie je autor známy, nemožno ho určiť alebo ho nemožno nájsť, vlastník veci alebo iný užívateľ veci informuje o tomto zámere príslušnú organizáciu kolektívnej správy (ust. § 33 ods. 9 nového AZ).

V novej právnej úprave došlo k zásadnej zmene týkajúcej sa nárokov, ktorých sa možno domáhať pri porušení autorského práva. V zmysle predchádzajúcej právnej úpravy išlo o nárok autora na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške dvojnásobku odmeny, ktorá je obvyklá za získanie licencie pri obdobných zmluvných podmienkach v čase neoprávneného zásahu do tohto práva (ust. § 56 ods. 1 písm. g) predchádzajúceho AZ. Toto ustanovenie bolo dlhodobo kritizované z dôvodu, že bezdôvodné obohatenie nemá sankčný charakter. Podľa novej právnej úpravy je výška bezdôvodného obohatenia len v reálnej výške 1-násobku. Nemá už sankčný charakter (ust. § 58 ods. 1 písm. i AZ).

Záver

Vznik diela má predstavovať príspevok k obohateniu duchovnej a materiálnej stránky ľudského spoluzitia. Poslanie tvorby je kultúrnotvorné a humanizačné. Má pozdvihovať človeka (poľudšťovať) na vyššiu duchovnú úroveň. Preto aj neskoršie ekonomické zhodnotenie tvorby prostredníctvom podnikateľov (investorov) treba vnímať pod týmto primárnym uhlom pohľadu unikátnosti tvorcu a výsledku jeho tvorby a nie ho zredukovať iba na jeho ekonomickú stránku. Zisk má byť prostriedkom na podporu človeka a spoločnosti. Má stimuláciu tvorby. Zisk aj za cenu vážnych ekologických škôd nemôže byť hlavným ekonomickým zákonom.

Ministerstvo kultúry SR predkladalo návrh nového autorského zákona s ambíciou pozitívne vplývať na podnikateľské prostredie. Očakávalo, že nové poňatie autorského

práva povedie k zjednodušeniu a sprehľadneniu povinností podnikateľských subjektov a zníženiu ich administratívneho zaťaženia. Týkať sa to má predovšetkým povinností podnikateľských subjektov, ktorí sú používateľmi predmetov ochrany v zmysle autorského zákona, voči organizáciám kolektívnej správy. Konkrétne má ísť napr. o usporiadateľov kultúrnych podujatí, prevádzkovateľov hotelov, reštaurácií, či dovozcov a výrobcov prístrojov a zariadení a pod. Nová právna úprava si kládla za cieľ tiež prispieť k zvýšeniu konkurencieschopnosti prostredníctvom podpory kreatívneho priemyslu, inovácií a nových investícií do výskumu a vývoja.

V príspevku bola venovaná pozornosť novej autorskoprávnej úprave obsiahnutej v zákone č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov. Len veľmi stručne, dopĺňujúco v nevyhnutom rozsahu, bola pozornosť čiastočne venovaná aj mimoprávnym súvislostiam. Nová právna úprava transponovala do slovenského právneho poriadku viaceré európske smernice. Medzi najdôležitejšie prínosy novelizácie možno označiť snahu zákonodarcu zabezpečiť dôslednejšiu kontrolu organizácií kolektívnej správy. Privítať možno aj snahu viac stimulovať tvorbu a podporiť podnikateľské prostredie. Z pohľadu krátko ročného pôsobenia novej právnej úpravy by bolo veľmi predčasné zaujímať k novej právnej úprave kategorické hodnotové súdy. Až dlhodobšie používanie autorského zákona v praxi ukáže či viedli zmeny k deklarovaným (predpokladaným) cieľom. V budúcnosti sa treba usilovať predovšetkým o čo najstabilnejšie právne prostredie. Iste neprospieva podnikaniu a obchodu príliš častá zmena právnych predpisov. Snahou zákonodarcu by mala byť kvalitná legislatíva. Mali by sa realizovať len nevyhnutné, logicky zdôvodniteľné a rozvážne zmeny práva.

Pri hodnotení novej autorskoprávnej úpravy treba byť zatiaľ zdržanlivý a počkať si na reakcie tvorcov – duševne tvorivých ľudí (autorov, výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov, výrobcov audiovizuálnych záznamov, rozhlasových a televíznych vysielateľov, autorov počítačových programov, autorov a zhotoviteľov databáz atď.) a podnikateľov podporujúcich vznik autorskej tvorby a ich neskoršie ekonomické zhodnotenie.

Zoznam bibliografických odkazov

Dôvodová správa k Autorskému zákonu č. 185/2015 Z. z. Dostupné na internete: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5446> (25.10.2016).

Švidroň, J. (1991) *Tvorba a právo*. Bratislava: Veda.

Švidroň, J. (2006). Právo duševného vlastníctva. In LAZAR a kol., *Občianske právo hmotné*. Bratislava: Iura edition.

Švidroň, J. (2009). Právnohistorické a právnoteoretické základy práva duševného vlastníctva a jeho miesto v systéme slovenského práva. In Švidroň, J., Adamová, Z., Návrat, M., Škreko, A. *Právo duševného vlastníctva v informačnej spoločnosti a v systéme práva*. J. Švidroň (ed.). Bratislava: VEDA.

Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov – účinný od 1.1.2016, zmena od 1.7.2016

Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) – účinný do 31.12.2015